

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

D[omi]nica septima post trinitat[is]. II Sermo. XCVII

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Officia septima post trinitatem. II
Sermo. XCVII

Accipiens septem

panes gratias agens fregit et dedit discipulis suis ut apponeret turbe. **M**arthei. xv. et **M**arci. viii. In presenti vita duo sunt genera famulantium et seruatorum. Quidam enim sunt qui recepti vidualibus recedunt a dominis ad labores exterioribus ad silvas et nemora. quibus dominus non adest presentialiter. Sed hi sunt frequenter in periculo. quia si deficiunt in vidualibus famem patiuntur et cum difficultate supportantur per inimicos. Quidam sunt qui continue in presentia domini laborant. quorum indigentia dominus releuat et supplet. prout viderit expedire. Et isti non sunt in periculo. quia si oculus domini inspiciat equum ut dicit Sapiens. multo magis seruum. Sic etiam spiritualiter loquendo de genere humano in quo est duplex familia. Una que a deo elongatur per laborem perditionis et vanitatem seculi. Sapientie. v. Lassati sumus in via perditionis. Et hec est in periculo. quia consumptis bonis nature et fortune finaliter deficit et famem patitur ut canis. et tunc circueit ciuitatem. Quorum figuram expressit filius prodigus qui abiens in regionem longinquam. consumptis omnibus bonis paternis cupiebat saturari de siliquis porcorum. et iam fame peribat. **Luce. xv.** Alia autem familia est christi. que continue adheret deo. et est mens iustorum que in tempore quantumcumque malo non est sollicita de refectioe sua. Unde **Psalmista psalmo. xxxv. vi.** De talibus dicit. Non confundentur in tempore malo. et in diebus famis saturabuntur. Hoc enim promittit eis saluator dicens. Nolite solliciti esse dicentes. quod manducemus et cetera. Scit enim pater vester celestis quia his omnibus indigentis. Unde **Job. iiii.** dicitur. Recordare obsecro quis vnquam innocens perijt. aut quando recti delecti sunt. Quasi dicat. nunquam. Et **psalmo. xxxvi.** Nunquam vidi iustum derelictum. nec semen eius querens pacem. Propter quod **Psalmista dicit. Vbi autem adherere deo bonum est. ponere in domino deo spem meam. Et certe bonum quia dominus promidet de talibus. Juxta illud. **Petri. Omne sollicitudine vestram per-****

cientes in eum. quia ipsi cura est de vobis. **I**stud bene et expresse figuratum est in hoc euangelio. **U**bi cum turbe defecissent ipsorum victualibus in solitudine. quia tamen ipso adherabant et sub eius cura tunc erant. ipse videns eorum defectum. accipiens septem panes gratias agens fregit et dedit discipulis suis ut apponerent turbe. que fuerunt verba in principio posita. In quibus verbis tria tangunt. Primo namque describitur materia refectiois per quam christus turbam satiauit. quia accipiens septem panes. Secundo describit gratiarum actionis doctrinam per quam christus nos informat. quia gratias agens fregit. Tertio subditur excellentiam apostolice auctoritatis per quam eos christus designauit. quod dedit discipulis suis ut apponerent turbe.

Dixi primo

quod in verbis famis primo describitur materia refectiois per quam christus turbas saturauit. quia accipiens septem panes. **L**irca quod sciendum. aliter reficit suos deus. et aliter reficit diabolus suos. Dominus namque reficit suos septuplici pane. Primus est naturalis. qui datus est ad sustentationem corporalis. **Benef. iiii.** In sudore vultus tui vesceris pane tuo. **Benef. dii.** In sudore vultus tui. Non enim debet commedi panis ex illicitis laboribus. vel potius ex illicito ocio. sicut ipsum comedunt vsurarii. qui non in sudore sed in ocio comedunt et consumunt omnem substantiam proximorum. **C**ontra quos dicit **Mat. v. Volemi mutare a te non auertaris. scilicet non mutuando vel mutuam differendo vel diminuendo. Deutero. xxiii.** Fratri tuo absque vsura id quod indiget accommodabis. **E**t **Luce. vi.** Mutuum dantes et nihil inde sperantes. **E**zechielis. xxiii. Si ad vsuram non accommodauerit et amplius non acceperit vita vinee. **U**nde **Psalmista postquam requisit dominum. Domine quoniam habitabit in tabernaculo tuo. audiuit a deo. Qui pecuniam suam non dedit ad vsuram. Psalmo. cxiii.** **U**bi dicit Innocentius. Quod vsuram detestat dominus propter multas causas. Prima est. quia vsura directe opponitur charitati. **1. Cor. xiii.** Caritas pacis est. benigna est. non querit que sua sunt. **1. Jo. i.** Omne locum quemcumque calcauerit vestrum pedis vestri vobis tradam. **P**er pedes

¶ **D**onica septima post trinitatis

significat charitas. q̄ facit suū q̄cqd̄ calcat.
¶ **U**n̄ om̄ia facit com̄unia caritas. vsura at
q̄a appropriat. Sec̄da causa ē q̄a vsura est
homicidiū. **Ec̄c̄. xxxiij.** Panis egentū vi
ra pauper̄ est. q̄ defraudat illū hō sanguis
est. **Tertio.** q̄a furtū. lz curiale **Exo. xx.** Nō
facies furtū. **Ubi Aug.** Furtū ē attractō
rei aliene inuito dño. Quarta causa ē. quia
vsurari cōpat̄ inferno. **Abacuc. ij.** Dilata/
uit̄ q̄si infern̄ aiaz suā. et ipe q̄si mors t̄ nō
implebit̄. Et sicut in inferno nulla ē redē/
p̄tio. sic in ill̄. Imo peiores sunt inferno t̄
dyabolo. q̄a q̄n̄ dñs descendit ad infernū
infern̄ t̄ dyabolus reddiderūt ea q̄ iniuste
detinebant. scz aiaz iustoz. **Sz vsurarius**
q̄n̄ visitat eū dñs p̄ infirmitatē vel p̄dicati
onē vel h̄mōi. nichil vult reddere. **Isaie. v.**
Tenebit p̄cedā t̄ amplexabit̄ t̄ nō erit qui
eruat. Quinta est. q̄a nūq̄s dormit. sic dya/
bolus. **1. Petri vltio.** Vigilate in oratiōibz
q̄a aduersari v̄z dyabolus tāq̄ leo rugiēs
circūit querēs que deuoret **Isa. y.** Nō dor/
mitabit neq̄s dormiet **Job. xxx.** Et qui me
comedūt nō dormiūt. scz vsurarij. diē pau/
per̄. **Sexta.** q̄a nūq̄s habet treugas cū do/
mino. licet alia pctā aliq̄n̄ habent requiē. **2.**
Yacha. ij. de Antiocho d̄r. q̄ p̄stiruit ad/
uersus eos plū in die sabbatoz. **Trude**
liores etiā sunt Herode q̄ dñm̄ natiuitatē
sue hora nō est p̄secut̄. Sed ip̄i ipsa hora
natiuitatē sue p̄sequūt̄ eū. Septima est qz
est p̄raria om̄i iuri. Est em̄ p̄raria iuri di/
uino **Luc. v.** Date t̄ dabit̄ vob̄. **Itē est con**
traria iuri vniuersali. de q̄ Aug. **Judiciuz**
diuine p̄tātē est q̄ quelibet creatura cogit se
ip̄az dare. Item p̄ria est iuri naturali. de quo
Dath. vij. **Om̄ia q̄cūq̄s vultis vt faciant**
vob̄ hoies t̄ vos eadē facite illis. **Octaua.**
qz senus interficit miscōiaz. vñ t̄ fenerator
miscōiaz nō hēbit. **Roma rō est.** qz p̄ria na/
ture est. facit em̄ vt granū nō semiatū cre/
scat. t̄ nō mortificatū reuiuiscat. dādo du/
os modios frumētū p̄ tribz. vel h̄mōi. **Cō**
tra illū Job. xij. **Nisi gnū frumētū cadēs. rē.**
Decima ē. qz feneratores sūt incātozoz.
Faciūt q̄ trāsmutatōes metalloz sine aliq̄
pcussioe malleoz. Faciūt em̄ d̄ polonicali
moneta bohemicā. h̄ij sūt magi p̄barao
nis Exo. vij. q̄ p̄gas p̄uertit in colubzoz.
p̄ga em̄ sustentat hō. ita mutuo sustentant
pauper̄ t̄ pupilli. **Sz vsurarij p̄uertit il**
lud in serpētē vsure. q̄ eos deuorat t̄ inter

ficit. **Uñ Cryf. sup̄ Dath.** **Sillis est p̄cū**
nia vsuraria morsui aspidis. percussus ab
aspide delectat̄ inuadit i somnū. t̄ p̄ suau
tatē soporis morit̄. venenū latēs p̄ oia mē
bra discurret. Sic q̄ sub vsura accipit suo
tpe q̄i bñficiū sentit. Sz vsura p̄ oēs et̄ fa
cultates discurret t̄ totū in debitū p̄uertit.
t̄ sic totā massāz corrūpit. Itē Luc. vij. d̄r.
Ductū dātes nihil inde sperātes. Unde
cima rō est. q̄a illas p̄sonas p̄sequūt̄ q̄ deo
familiar̄ sūt ascripte. scz pupillos et̄ vi
duas Job. xxij. **Viduas dimisit vacuas**
t̄ lacertos pupilloz cominuit̄. Duodeci
ma ē. q̄a fen̄ p̄riū est p̄nie. quā dñs iniūxit
p̄mo homini Gen. iij. **In sudore vult̄ tui**
vescētis panē t̄no. Ip̄i at̄ feneratoroz non
comedūt nisi de sudore alieno. Uñ de eis
p̄grit̄ dñs. Deuorat̄ plebē meā sic escā pa
nis. Dichee. iij. **Qui violētē tollitis pel**
les eoz desup̄ eis. t̄ carnes eoz desup̄ ossi
buz eoz. q̄ comedūt carnē ppli mei. Ista ē
refectio dyabolū q̄ tales isto pane reficiūt
eos perpetue strangulet t̄ interficiat. Ps.
Dors depascēt eos Job. tx. **Panis eius**
p̄ret̄ in vtero illū in fel aspidum. ¶
¶ Secūsus panis est sacre seppure reficiēs
intellectū. Trenoz. iij. **Paruuli petierunt**
panē. t̄ nō erat q̄ frāgeret eis. Nō est p̄ ne
gligētes p̄latos t̄ rectozes parrochiales q̄
suis plebū aut nesciūt aut nolūt p̄dicare
p̄bū dei. Sz atēde q̄a dicit. nō erat q̄ frā
geret. Nō aut̄ dicit. q̄ daret. Nam t̄ si inue
niunt aliq̄ q̄ p̄dicant. tamen pauci qui vti
liter t̄ discrete p̄dicāt. Duo em̄ sūt genera
p̄dicantiū. Quidā em̄ p̄dicāt subtilia t̄ nō
utilia. et h̄ij apponūt integrū panē paruul.
q̄ potius ingulant̄ q̄ reficiunt. Alij sunt q̄
p̄dicāt utilia faciliū et plane. Et h̄ij fran
gūt panē in pres. in tra vniūsumq̄ opoz
timitatē. Cōtra illos q̄ nō lucide neq̄ cla
re sz obscure t̄ implicite p̄dicant. d̄r. Par
uuli petierūt panē. t̄ nō erat q̄ frāgeret eis
Iste panis p̄bi dñi multū est necessariū. q̄a
d̄r Dath. iij. **Nō in solo pane viuūt hō. sz**
i oi p̄bo q̄d. p̄cedit d̄ ore dei. Est at̄ mirabi
le q̄ddā circa istū panē. qz panis material
cū distribuit̄ deficit t̄ diminuit̄. Iste autē
q̄nto pl̄ distribuit̄ tanto pl̄ auget̄. Et isto
p̄dicatoz libētē d̄z p̄dicare p̄bū dei. scies
q̄a et̄ frēq̄nti p̄dicatōe auget̄ in eo itellec
sacraz seppure. Sic dicit Aug. li. j. d̄ do
ctrina xp̄iana. c. v. Sic p̄z in p̄nti euāgelio

vbi de septē panibz sup fuerit septem spozte fragmentoz. **Joh. vi. dicit qd de qnqz panibz sup fuerit duodecim cophini fragmentoz.** Et p hec duo fm Robertū bolgorb sup li. Sap. c. vij. significat duo genera docētū. scilz pdicatorz. Quidā em docēt z pdicant simplicibz z deuotis. Et isti qī qnqz panibz reficiūt turbā popularē. De qto dicit p aplm s. **Loz. iiii.** Volo in ecclā qnqz vba loqui sensu meo vt alios instrua. **Ista qnqz vba sunt qnqz panes. scz qd faciendū. qd cauēdū. qd timendū. qd credendū. qd appetēdū. Quid faciendū. qz decez pcepta dei. Quid cauendū. qz septez pctā mortalia. Quid timendū. qz inferni supplicia. Quid credēdū. qz duodecim articulos fidei. Quid appetēdū. qz gaudia paradisi. Alij autē docēt populū subtilius z pfecti. z hī significānt p refectōne septē panū. qz septez est numer⁹ vniuersalis. Et hī sūt subriles doctozes in vniuersū instructi. Et in libro mystico q est scpt⁹ intus z foris. z sig⁹ septem sigillis **Apoē. v.** sufficiēter cruditi. **Tertius panis ē grē spūalis reficiēs affectū. Ita. lv.** Quare apēdit⁹ argentū vīm nō in panibz. z labozes vros nō i saturitate. **Sz attēde qz sic xps nō reficit turbā nisi esuriētē z panes desiderantē. Ita z panē grē nō dat homini nisi esuriētē z oprantē. Hoc est. p affectū volūtatis disposito. Ista em est diuine liberalitat⁹ osuerudo. vt nō nisi volētibz dat grāz. Vñ dicit **Hugo li. iiii.** de archa noe. c. iij. **Ordinatissimū est de nra reparōe dispensatōis p siliū. vt q spōte cecidit. non coactus sed sponte resurgat. Et q p libez arbitriū infirmat⁹ est sanitatē nō accipet donec p liberū arbitriū sanari velit. Hec ille.** **Quart⁹ panis est penitētie restaurans p culpā deperditū. Ps. Quia cinerē tāqz panē manducabā. Et iter. Libabis nos pae lacrimaz. Iste est panis durus z ordeace⁹. **Joh. vi.** Est puer vñ h qui hz qnqz panes ordeaceos. Quinqz dicit ppter qnqz partes pnie. que sunt contritio. cofessio. satisfactio vitatio de cetero mali. z pfeuerātia i bono. Et qā ista sunt dura incōsuet⁹. ideo ordeacei dicunt⁹ panes. **Sicut. iij.** Regū. tit. ap. pellat sub cineribz. **Quint⁹ panis ē eucharistie. pfortās p cupiscētia debilitatum. Juxta illud ps. Panis cor hoīs pfirmet. Dicit est panis q de celo descēdit. Si quis māducauerit et h pane viuet in eternum.********

Joh. vi. Non solū aūt isto pane xps reficit homines viuentes in mūdo. sed etiam defunctoz animas in purgatorio. Et in hoc est mirabile q defuncti possunt refici. **Figura hōēt Daniel. vltio. vbi cūz Abacuc intricasset panes in aluocolo. volens eos deferre messoribz. de pcepto dñi iustus fuit vt deferret eos dē Danieli in lacu leonū posito. Ita xps in h sacramento q fuit artritrus panis. **Isaie. liij.** Artritrus est ppter scelera nostra. mittitur qdē dicit animabz in lacu purgatorio existētibz. vbi nō est aqua p solatōis. pter spem aliquā euadēdi. Quidē canit ecclā. **Libera eas de ore leonis. z de pundo lacu. Sicut⁹ panis est deuotionis impingūas et satius in orōne. **Isaie. lvij.** Libabo te hereditate pñis. Et **Isaie. xxx.** Dabit ei dñs panem artū et aquā breuem. Quod tūc fit qū anima deuora post conuersionē omnibz huius seculi oblectamētis dimissis in vno vero eterno bono delectat. **Luc. x.** Optimā prem elegit. z. Et p mittit. vñ est necessariū. Et bñ dicit ar⁹ panis. q qnto mag⁹ tribulatiōibz seculi pmit tanto plus spūali gaudio impinguat. **Ps. In tribulatione dā atasti mihi. Septim⁹ panis est celestis p olationis satius pte appetitū. **Psalm. lxxa.** Satiabor cū apparuerit glā tua. **Liv.** em panē angeloz māducabit homo dō. bentē omē delectamētū. **Sap. xij. lv.** Bñs q manducat panem in regno celoz. et nō solū tūc erit panis noster in abū nobis datus. sz etiam nos quodāmodo eius abus erim⁹. Quia vt dicit **Hugo li. iij.** de archa Noe. capitulo timo. **Complacebit deo in nobis et ipe cibus noster erit. qz delectabimur in ipso. sicut ad faciē gloriā eius contēplantes. Dicit **Hugo.** Istis ergo septem panibz obitus suos reficit in vita ptesenti ne deficiat i futura. vt semper sufficiant et affluant. Sed econuerso dyabolus reficit suos. pmo inficit alijs septem panibus. Quoz primus panis est erroris. **Proverbior. x.** Panis absconditus suauior. In isto pane reficit hereticos. qui occulte docent et docentur. **Secundus panis est mendaciū. **Proverbior. xx.** Suauis est homini panis mendaciū. sed post implebitur os eius calculus. id est lapide ignito. Isto reficit falsos pcuratores. **Tertius est delectationis carnalis. **Joh. vicefimo.** Panis eius in vno************

¶ **D**ñica septima post trinitatis

illius vertetur in sel aspidum. Isto pane reficit homines lubricos et luxuriosos. Quartus panis est adiutorium ad malū. Josue nono. Panes calidos sumpsimus. Quintus est ypocrisis. Osee septimo. Esfrain factus est panis subcinericius. qui non reuerfatur. Luce duodecimo. Atten- dire a fermēto phariseorum. quod est ypo- crisis. Sextus est panis rapine et oppres- sionis pauperum. Ecclesiastici tricesimo quarto. Panis egentium vita eorum. qui defraudat eum homo sanguinis est. Isto pane abantur tyranni. Septimus est pa- nis damnationis infernalis. Psalmista. Sicut oves in inferno positi sunt. mors depascet eos. Et tñ de primo.

¶ **D**ixi secundo q̄ in v̄bis pre- missis descri- bitur doctrina gratiarū actionis. per quā christus nos informat. Cum dicitur. gra- tias agens fregit. Circa quod sciendū q̄ fm̄ horam super **Mattheū**. In h̄ chri- stus nos instruebat ad reddendū gratiarū actiones deo pro bonis nobis collatis. ostendens nos differre a bestijs vt cogno- scentes a quo. aut quid datur nobis. gra- tias patri luminū referamus. a quo omne datum optimū. et omne donum perfectum **Jacobi p̄mo**. **Hec Hora**. Duo autē sunt que possunt mouere hominē ad agendū gratias deo. prout dicit **Robertus** holgoth super librum **Sapientie**. cap. vii. Primū est. cum cognoscat eum esse sapientie largi- torem. Secundū cum cognoscat eū gra- tiarum omnium continuū gubernatorem. Ista duo sapiens recognoscens dicebat **Sap. vii**. **M**ibi autem deus dedit dicere et sententia. id est. ex certa sciētia. et p̄sume- re dign̄ hor. i. p̄ alijs ad dicendū et docendū digna hor. que mihi dantur. qm̄ ipse dux ē sapientie et sapientū emēdator. In manu em̄ illius et nos et sermones nostri et om- nis sapientia et opm̄ scientia et sapiens di- sciplina. In quibz verbis ponit sapiēs suf- ficientē causam quare debem⁹ grās agere deo. q̄a in eo p̄fuit esse nostram subsisten- tiā eloquentiā et opm̄ efficacā. **Un̄ ij. Cor** ii. Non sum⁹ sufficientes aliqd̄ cogitare a nobis. q̄i et nob. sed sufficientia nostra ex deo est. Unde sicut omnia flumina intrant mare vt itez fluant. Ita omnes gr̄e quas

habem⁹ a deo p̄cedūt p̄ largitionē. et ad de- um redire debent p̄ graz actionē. **Hinc dī- cit Bern. sup Lantica ser. iij.** **O**riigo fon- tiū et fluminū oīm mare est. et tūti et sciētia/ rū dñs ihs xps. p̄tinētia carnis. cordis in- dustria. volūtatē rectitudo. casta consilia. iusta iudicia. sancta d̄sideria ex illo manāt. **S**i q̄s callet ingenio. si q̄s niter eloquio. si q̄s moribz placet. inde scientie. inde sapien- tie sermo. ad locū vnde exeunt reuertunt flumina gratiarū vt itez fluant. **Quare dī- cit ap̄lus.** In omibz grās agentes quicqd̄ sapientie. quicqd̄ virtutis te habere consi- deres dei v̄tuti et dei sapientie deputa xpo. **S**ic quidē fluens aqua si stare ceperit cō- putrescit. **S**ic plane si gratiarū cesset de- cursus vbi recurfus nō fuerit nullo modo augetur i ingrato. sed et h̄ qd̄ receperit ver- titur ei in perniciē. **Hec Bern.** **U**nd̄ **Her- mes** trimegistus libro suo de natura deo- rum versus finem narrat. quō post longā discussionē diuinaz rerū et hūanaz. cū ad- uesperasceret **Trimegist⁹** et **Asclepi⁹** et **Sta- cius** parauerūt se ad cenam. prius in vole- bant deū adorare scdm̄ modū phoz. **E**x- euntes igitur sole occidente ad austrūz re- spererūt et p̄ces dixerunt. **S**icut em̄ sole oriente ad locū q̄ d̄r subsolanus seu oriēs se cōuertebant ad orandum. **S**ic sole occi- dente se conuertebant ad austrūz fm̄ eorūz antiquā superstitionē. **D**ixit ergo **Asclepi⁹** us ad **Stacium** q̄ rogarēt **Trimegistus** vt dignaretur apponere thura et pigmēta ad preces eorum. **Q**uem intuens **Trimegi- stus** cōmorus ait. q̄ istud esset simile sacri- legio. scilicet incendere thurā aut animalia offerre. cum sibi nichil deesset. quia ipse est omnia. et in eo sunt omnia. sed gratias nos agentes adoremus. **Hec enim** sunt sum- me incensiones. cum gratie aguntur deo a mortalibus. **Hec Hermes.** **H**oc autem quod ait **Thurā** deo incendere simile esse sacrilegio intellexit ipse si fiat superstitio/ se. scilicet cum estimatione. q̄ deus in cor- poralibus odoribus delectetur. **A**d quez sensum dicit propheta in **Psalmo** in per- sona dei. **S**i esuriero non dicam tibi. **E**t sequitur. **N**unquid manducabo carnes thaurorum. aut sanguinem birorum po- rabo. **E**t subdit. **I**mmola deo sacrificium laudis et redde altissimo vota tua. **E**t tñ de secundo.

Dixi tertio q subditur excel-
 lentia apostolice dignitatis et auctorita-
 tis per quam eos christus dignificauit. cu
 dicitur . quia dedit eis vt apponerent tur-
 be. Dicit autem Horra super Mattheuz.
 Q per hoc significatur q dominus p apo-
 stolos volebat cibaria vite distribuere et
 etiam soluere mortuos. vt dicitur Johan-
 nis vndecimo. Soluere eum et sinite abi-
 re. Similiter adducere afinam ad se Mat-
 thei. xxi. Soluere et adducite mibi. Eoru
 em ministerio fit adductio ad fidem et re-
 solutio ad conciliationem. et distributio ad
 refecionem. Hieremie pmo. Ecce dedi ver-
 ba mea in ore tuo. Hec Horra. Huic con-
 cordat Beda in omelia dicens. Spiritu-
 alia dona scire dedit apostolis deus et per
 eorum ministerium voluit deus ecclie sue
 necessaria distribui. Hec ille. Et quo patz
 q scripturarum intelligentia que est cibus
 anime a solis apostolorum successoribus
 est requirenda. Cuiusmodi est papa cum
 suis episcopis catholicis. qui sunt succes-
 sores apostolorum. Unde dicitur de sacra-
 yncione ca. quia verum. Alij vero simpli-
 ces sacerdotes sunt successores septuagin-
 ta duorum discipulorum. vt dicit Tho-
 mas secunda secunde. questioe. clxxxij. ar. vi.
 Magister in quarto sententiarum distinctioe
 xxij. Inter quos omnes papa est plenu-
 do potestatis. vt dicitur de vsu pallij. Ad
 honorem. Quotiens ergo fidei questio ve-
 rilatur. quotiens dubia occurrunt et per-
 plera circa fidem credendorum. ad ipm est
 recurrendum. xxij. questioe pma. Quoties.
 Contra cuius auctoritate nec Hieronim?
 nec Augustin? nec aliquis doctorum sapie-
 tissimus suam sententiam defendit. Non
 igitur predicanda sunt. nec etiam a predica-
 toribus audienda quecuq; dogmata. sed
 solu ea que a catholicis doctoribus et san-
 ctis patribus. et presertim que ab ecclesia
 vniuersali predicantur et approbantur. vt
 dicit Augustinus ad Vincencium. Et ha-
 betur in capitulo Noli frater. ix. distinctioe
 Et in epistola ad Fortunatum ibidem in
 capitulo Neq. Et latius de hoc. xxij. que-
 stione prima. per totum. Ubi expresse Je-
 ronimus scribens Damaso pape. dicit se
 nolle aliquid sentire de fide summe verita-
 tis. quod foret determinationi sedis apo-

stolice aduersum. a quo petit emendari sa-
 qua ab eo qui fidem et sedem Petri tenet.
 Si igitur tantus vir quem Augustinus
 in epistola ad Cirillum Johanni baptiste
 Samuelli et Helie prophetis adequat scri-
 pra et dicta sua pape subiecit correctioni.
 qua temeritate. qua fatuitate viles hereti-
 ci Hus et rvidolph. bohemicie perfidie au-
 ctiores. dicunt non esse obediendum pape
 nec eius standum determinationi in his
 que spectant ad fidem. Unde patet q eo-
 rum sequaces multuz errant. Qui dumis-
 so fonte veritatis. scilicet sede Romane ec-
 clesie. querunt sibi cisternas et riuulos. id
 est. prauos doctores. vel potius seducto-
 res. cum quibus pariter damnabuntur.
 Dicit enim Hugo in libro de profectibus
 .iij. capitulo vltimo. Non est recipiendum
 quod ab ecclesiasticorum doctrina magi-
 stroz et approbatorum theologoz tradi-
 tione discordat. nec reuocandum in dubi-
 um quod ab eis vniuersaliter cum testimo-
 nijs sanctorum patrum fuerit rationabi-
 liter diffinitum. Quia veritate comperta
 qui coram se per superuacuum subtilitate
 altius perferutando fodere nititur. pro-
 funda scripturarum quasi nouiter aliquid
 inde erucitans quod ab alijs non est inue-
 tum vanitatem diligens mendacium que-
 rit. Hec ille. Et Bernardus in libro de
 dispensatione et precepto dicit. Q melius
 est obedire deo q hominibus. et melius e
 magistris q discipulis. et ipsis magistris
 nostris melius q extraneis. Hec Bernar-
 dus. Notanter autem Hugo dicit vbi su-
 pra. Illud esse recipiendum a doctoribus
 quod fuerit ab eis vniuersaliter per om-
 nium consensum et approbationem rationa-
 biliter diffinitum. Non autem quod est par-
 ticulariter per vnam vniuersitatem vido-
 as. sed per totam ecclesiam Romanam ap-
 probatum. illud est tenendum. De ergo
 deus vt sic panem sancte doctrine de ma-
 nibus successorum apostolicor hic in vi-
 ta recipiamus. quatinus post hanc vitam
 in patria. a domino nostro ihu christo pa-
 ne eterne consolationis rescia mereamur
 Ad quod nos perducatur pater et filius et
 spiritus sanctus Amen.

Dñica octaua post trinitatis. I
 Sermo. XCVIII